

DOVER ALLING TULSTRUP SOGNE- OG KIRKEBLAD

23. årgang - nr. 1 - Marts 2021

Til samtlige husstande i Dover-Alling-Tulstrup sogne

Da julen blev forbudt

Af Henrik Stamer Hedin

Har du ædt dig en pukkel til i julen? Runger det hult i din portemonnæ, når du åbner den, eller viser din bankkonto lutter røde tal? Så har du levet op til det, som er den nordiske juls egentlige budskab.

Der tales massivt til vores dårlige samvittighed i julen. For nogle år siden var der nogen, der syntes, vi trængte til en ny julesang, så de udskrev en konkurrence, og under højrøstet markskrigeri blev der fundet en vinder: Hvad er det, der gør jul til noget særligt? Indholdet i denne sang er, at julemad og julegaver og julefest ikke har noget med jul at gøre: "Nej, julens stjerne lyser, når jeg ser/det barn i krybben er så meget mer'". Altså Jesus-barn og salmesang og dårlig samvittighed. Denne præstesnak har bragt julen i dårligt ry på venstrefløj, hvor mange i stedet foretrækker at tale om solhverv.

Men det er løgn alt sammen. Julen er en gammel hedensk solhvervsfest, som har været fejret i Norden i hvert fald siden vikingetiden. Dens anledning og kerne, dens budskab, er overflod og frådseri og gavmildhed. Når høsten var i hus og øllet brygget, når de husdyr, som ikke var nødvendige for avlen, og som man ikke havde vinterfoder til, var slagtet, og når vinteren lagde sig tungt over landet, så var der ikke mere at gøre; årets arbejde var fra hånden, og man kunne heller ikke komme til at arbejde, når sneen lå tykt og frosten bandt. Til gengæld var alle fadbure fulde

af sul og øl, og man havde tid til at feste. Så der blev festet, for der var velstand og overflod, solhvervet var kommet, og det gik mod lysere tider. Man "drak jul", sagde man dengang. Øllet var det vigtigste.

Her i Norden fejrede man denne jule- eller solhvervsfest en uges tid inde i januar, når alle kunne se, at lyset var vendt tilbage. Astronomi var ikke jernaldernordboernes stærkeste side. Anderledes i de gamle kulturlande i Mellemøsten; her bestemte man meget tidligt solhvervet til den 25. december, kun en lille håndfuld dage senere end den faktiske dato, som er den 21. I Persien blev solhvervet fejret som guden Mithras fødselsdag, og denne tradition blev overtaget af den kristne kirke; mithraismen var en udbredt religion i det romerske kejserrige, hvor både materielt og åndeligt gods fra hele midelhavsområdet stødt sammen. Kristendommen og mithraismen var kun to af de åndelige strømninger, der på denne måde

flød sammen i oldtidens forløber for EU. En tredje var dyrkelsen af den ægyptiske gudinde Isis, der med sit Horus-barn også blev overtaget af kristendommen og smeltede sammen med den persiske tradition om Guds fødsel på solhvervsdagen. Den kristne solhvervstradition er med andre ord også af hedensk oprindelse.

Men den nordiske solhvervstradition, julen, er lokal og dens navn et godt, gammelt dansk ord. På de romanske sprog er julens navn afledt af det latinske ord for fødselsdag, Natalis; på fransk er det blevet til Noël. I middelalderen forsøgte den missionerende kirke at udbrede ordet "Kristmesse"; det blev optaget i engelsk (Christmas), hvor man dog også har ordet yuletide, men i Norden slog det ikke an, og i tysk landede man på en slags kompromis (Weihnacht = hellignat). Kirken måtte acceptere, at nordboerne fortsat "drak jul";

Fortsættes på næste side

INDHOLD

SIDE 6 Året der blev væk

SIDE 8 Fjernundervisning

SIDE 10 Prædiken

SIDE 12 Religion i Japan

SIDE 18 Skoletjenesten

SIDE 20 Nye menighedsråd

men datoen blev flyttet, så julen også i Norden blev den 25. december.

En supplerende note om datoen: Mange danskere er af den opfattelse, at julen er den 24. december, hvor vi fejrer juleaften. Der er andre hellige dage, hvor fejringen starter aftenen før, og hvor aftenen før selve helligdagen derfor er blevet det centrale; herhjemme gælder det Skt. Hans aften og Mortens aften, og i gamle dage fejrede man Hellig 3 Kongers aften (5. januar). Det hænger vist nok sammen med, at man i rigtig gamle dage regnede døgnets begyndelse fra solnedgang, eller som der står i Biblen (skabelsesberetningen i 1. Mosebog): "Og det blev aften, og det blev morgen, første dag."

Middelalderen igennem og måske især i reformationstiden forsøgte kirken at komme julens forargelige hedenskab til livs. Men først for pietisterne i det 18. århundrede lykkedes det – næsten. Vi véd derfor en del om, hvordan man oprindeligt fejrede – eller drak – jul, fordi mange af de gamle juleløjer levede videre op i moderne tid, omend som noget, man havde dårlig samvittighed over.

Netop den dårlige samvittighed er et vigtigt træk ved handlingen i Ludvig Holbergs komedie Julestuen. Denne lille enakter fra 1724 hører bestemt ikke til baronens mesterværker og spilles vist ikke mere; men den er kulturhistorisk oplysende. Vi ser både de ugudelige juleløjer udspillet for vore (imaginære) øjne, og vi får også at vide, hvordan samfundet og

ordensmagten så på dem i begyndelsen af 1700-tallet. Jeronimus, en sat borger i Æbeltoft, har tænkt sig at aflyse den ellers traditionelle julestue, for som han selv siger: "Gid jeg havde en daler for hver piges jomfrudom, der er gået af stablen ved sådanne lejligheder." Han bliver dog overtalt af sin unge kone Leonora, der håber under festlighederne at komme i enrum med sin elsker Leander. Det lykkes også, for en af de lege, der leges, er blindbuk, og efter en listig plan, som Leonora har lagt sammen med tjenestepigen Pernille, er det Jeronimus selv, der skal have bind for øjnene, og så er der jo fri bane for Leonora og Leander.

Der leges også panteleg, ligesom blindbuk i dag en uskyldig børneleg, for så vidt den overhovedet huskes, men dengang et påskud for løssluppen erotik, som når Pernille hos Holberg får en ikke uvelkommen dom om at gå udenfor med et mandfolk efter eget valg og tælle stjerner. Man havde andre lege (der dog ikke leges i Holbergs Æbeltoft-julestue) med et endnu tydeligere erotisk islæt som "at nippe strå", hvor den ene mellem læberne holder et kort halmstrå, som den anden så skal forsøge at fange med sine læber, og "at ælte julekage", hvilket bestod i, at en karl og en pige blev lagt oven på hinanden på et bord, hvorefter det festglade selskab skulle "ælte" dem sammen. Stor moro! Og det hele blev skyllet ned med rigeligt øl, på Holbergs tid suppleret af brændevin. Hos Holberg ender hele festen med,

at "vægterne" (altså politiet) kommer og tager hele selskabet med i kachotten, for: "Véd I ikke, hvad som nylig er oplæset af øvrigheden?"

Det var netop sagen: Julen var blevet forbudt! Juleløjerne havde længe været en torn i øjet på præsterne. I 1563 var Fyns biskop på visitats på Lolland (som dengang hørte til Fyns stift) og skrev i sin beretning, at "høje fester ere udi stort vanbrug med verdslig bestilling, frådseri og drukkenskab om juleaften og den ganske julehøjtid med juleleg og andet ugudeligt væsen".

Det "ugudelige væsen" måtte der selvfølgelig sættes en stopper for! Få år efter bispens visitats forbød provsten i Fuglse herred på Lolland, at kirkeklokkerne blev brugt til at kalde til "den ugudelige juleleg". I 1683 kom der et landsdækkende forbud i Christian V's Danske Lov, men skal man tro Holberg, hjalp det altså ikke.

Først med pietismen lykkedes det at komme juleglæden til livs.

Den fremtrædende pietist Hans Adolph Brorson, der har digtet så mange af vore mest elskede julesalmer, digtede også disse linjer:

*"bort, verdens juleglæde,
af hvert et hus og sind!
Hver følge nu med glæde
til barnet Jesum ind.
Bort, syndig legestue!
Vi vil i stalden gå
i Bethlehem at skue
vor Jesu hvilevrå."*

*Bort, syndsens natteveje,
som man tilforne gik!
Hver hjælpe at udfeje
den gamle juleskik
at danse og at stime
i verdens syndig id [dvs. gerning],
hvor kunne det sig rime
med Jesu fødselstid?*

*Hvor kunne nogen mene,
som har naturlig sans,
at vi vor gud kan tjene
med syndig drik og dans..."*

-.....osv. osv. – der er 9 vers i alt!

Hvad enten det nu skyldtes pietisternes ihærdighed eller at samfundet ændrede sig, så lykkedes det efterhånden at få bugt med den syndige juleglæde, og vi fik den jul, vi kender i dag, med juletræ, salmesang – og dårlig samvittighed!

Så, kære læser – hvis du går rundt med dårlig samvittighed over dit ugudelige frådseri i julen, så trøst dig med, at du i virkeligheden har udlevet julens sande budskab og været med til at holde den ældgamle juletradition i live!

Året der blev væk

Jeg tænker, at pandemien har ramt alle i 2020, og at nytårets forhåbninger og ønsker for 2020 blev helt anderledes. For mange blev drømmen om en festdag, en ferie, en sammenkomst, en særlig oplevelse fuldstændig spoleret.

Af Karsten Iversen

Så kan den snak om at være forandringsparat godt være lidt absurd. Skal vi bare være parat til at vores daglige liv fuldstændig ændres med ikke at kunne møde familie og venner, aflysning af mærkedage, at børnene ikke kan komme i skole og for nogle at miste sit job?

Vi blev nødt til det, og lige nu, næsten et år efter den første nedlukning, er det stadig ikke overstået.

Jeg var heldig. I foråret var jeg ikke negativt påvirket af pandemien og nedlukningen. Efter to års byggeri kunne jeg flytte ind i mit nye hus og tiden gik med at færdiggøre de sidste to rum og få indrettet mig med skabe, borde, stole etc. Det der med at mangle en liste eller panel, som der aldrig bliver lavet, skulle ikke ske i mit hus. Det var næsten som et frikvarter, hvor jeg ikke behøvede at have dårlig samvittighed over ikke at deltage i bestyrelsesmøder, sammenkomster i foreninger, for de var alle aflyst.

I juni lukkede det meste op igen. Vi kunne mødes igen, og det var som alt var ved det gamle. Jeg havde ingen planer om at rejse til udlandet, og jeg troede, at pan-

demien nok var ved at være overstået. August blev en måned med usædvanligt mange møder og generalforsamlinger etc. Alt det som var blevet aflyst skulle nu forsvares indhentet. Det blev det ikke.

Allerede i august tog pandemien til igen. Den anden bølge, som der tidligere var spået om. Jeg havde da flere gange tænkt over, om sygdommen var farlig for mig. Jeg er ikke ung mere, men jeg er da heller ikke så gammel. Ingen kan svare på, om Corona er særlig farlig for mig. Men jeg blev alligevel lidt bange for de bivirkninger, der nu blev talt om. Nogle havde mistet koncentrationsevnen, andre overvældet af træthed eller evnen til at smage og dufte.

Ups – det er nok bedst, at jeg undgår at blive smittet. Hvordan gør jeg det? Jeg har både pligter og behov for at mødes med andre. Skal mit liv bare sættes i stå, og skal jeg opføre mig som en eremit. Heller ikke jeg kan gå uberørt gennem en pandemi.

Vi oplevede noget helt nyt og fremmed for os. Vi fik påbud om at bære mundbind. Det var ikke et forbud mod ytringsfriheden, men jeg kunne nu godt tænke mig, at

der var et påbud om at ytre sig med omtanke. Jeg kan altid blive klogere af at lytte, men det er svært at tage til sig ved en "svinsk" tale, og meget lettere at forstå og modtage ved en respektfuld tale.

Jeg føler, at året blev væk, eller rettere, at det var drømmene og forventningerne, der blev væk. Jeg havde i mere end to år set frem til en housewarming, hvor alle i hele landsbyen blev inviteret. Nu skulle jeg efter to år med byggearbejde hver dag (og det var hver dag inkl. lørdag og søndag) blive meget mere social. Jeg (vi) er ikke skabt til at leve alene.

Nu synes jeg ikke, det er sjovt mere. Jeg er blevet mere social med mine bøger, og det er der blevet tid til nu. Det er nu svært at holde koncentrationen om bogen og afhandlingen om "Selektiv Nerve-fiberstimulation", og hvis nogen har lyst til at låne den skal I bare komme. Så er bogen "Et forjætted land" af Barack Obama langt bedre og ret spændende at læse.

Det med nervefiberstimulation var nu ikke en provokation, men blot et eksempel på, hvordan danske forskere konstant arbejder sammen om at løse problemer, og her er en pandemi ikke et problem, og nogle gange en årsag til løsninger. Jeg har den glæde, at jeg har familie som deltager i forskning og udvikling af nyt udstyr.

Hvis du ligger syg på en intensivafdeling i en uge taber du i gennemsnit 10-20% af din vægt (mest muskelmasse). Dvs. at vi kan miste 30-40% på 3 uger. Det er skræmmende og vil i sig selv være livstruende. En

elektrisk stimulation af nerver og muskler vil kunne afhjælpe dette problem. Det er ikke ny viden, men nu er forsøg og udvikling af apparatur i gang. Det synes jeg er opløftende.

Jeg synes også, at det er tankevækkende, at vi på grund af bedre hygiejne har færre sygdomme denne vinter. Det er heller ikke ny viden, men måske er vi nu mere villige til at bruge denne viden.

Jeg vil nødig indrømme det, er jeg blevet svag?

Jeg er blevet Coronatræt.

Jeg leder efter opmuntringer og afledninger. Nogle har jeg fundet på Danmarks Radio på P1. Mellem kl. 11-12 kommer programmerne: "Tal til mig", "Tidsånd" og "Skønlitteratur". Radiogudstjenesten om søndagen har også i lang tid været en fast del. Det samme rituel hver gang. Er det ikke kedeligt? Nej snarere beroligende. De fleste gange er der også en spændende udlægning af en tekst, som giver endnu en ny måde at se sit liv i.

Lidt fantastisk, at der stadig kan komme nye overraskende sider af os selv. Så bliver det ikke dårligere af en frisk kop kaffe og en nybagt bolle (nyvarmet frostbolle) med smør og orangemarmelade.

Jeg leder desperat efter, hvad jeg skal gøre eller ønske. Inderst inde ved jeg godt hvad det er: Jeg savner DIG.

(Skal vi til sommer feste og danse sammen.)

Fiernundervisning i det fri!

Der er meget at beklage sig over med Corona-pandemiens begrænsninger. Men der er også noget kreativt at høste ved hele tiden at skulle tænke nyt.

Med hjemsendte elever og udskudte konfirmationer, er jeg som præst blevet tvunget til at tænke i nye baner, når de unge menneskers forståelse og viden om kristendommen skal udvikles.

Det er en helt ny verden at sætte sig ind i onlineundervisning på diverse platforme. Men min tanke har været, at vi allerede sidder mere end rigeligt foran skærmene derhjemme – der er brug for, at vi også kommer lidt væk fra skærmen. Derfor har jeg været rundt til alle konfirmanderne med en pose, som indeholder forskellige opgaver, de skal løse. Der bliver tændt lys, sendt tanker og skrevet breve i hånden.

Lokalmiljøet bliver også udsmykket – måske har du lagt mærke til det? En af opgaverne var at finde opmuntrende citater i Biblen og skrive dem forskellige steder. Se bare de flotte billeder.

Med venlig hilsen Benjamin Würtz Rasmussen

Af Præst Benjamin Würtz Rasmussen

Prædiken, Fastelavns søndag

14. februar 2021

Matthæusevangeliet kapitel 3 vers 13-17

”Så kom Jesus fra Galilæa til Jordan-floden for at blive døbt af Johannes. Men Johannes forsøgte at tale ham fra det og sagde: »Hvorfor kommer du til mig for at blive døbt? Det er mig, der har brug for at blive døbt af dig.« Jesus svarede: »Døb mig alligevel. Det er sådan, vi gør dét, Gud vil have.« Johannes gav efter og døpte ham. Og lige da Jesus var på vej op af vandet, åbnede himlen sig, og han så Helligånden, der dalede ned over ham som en due. En stemme fra himlen sagde: »Her er min elskede søn. Det er ham, jeg har valgt.«

Prædiken

Det er en utrolig tekst, vi hører i dag. Det kan virke uforståeligt, at Gud vil være os nær på en sådan måde, at han sender sin Søn til verden, for at vi kan vide os som Guds børn.

Når vores forstand rammer hovedet mod muren og ikke kan begribe det, vi hører, så skal vi huske på det, vi gør i dåbsritualet. Det vi nok alle sammen kender, men ikke altid tænker over. Før vi døber et lille barn, et stort barn eller en voksen for

den sags skyld, så tegner vi korsets tegn for dets pande og for dets bryst. For bag ved panden sidder forstanden, som begriber verden, så godt den kan. Vi kan ikke være til uden. Men bagved brystet sidder hjertet. Og med hjertet begriber vi det, vi ikke forstår med forstanden. Livets storhed, kærligheden. Det er dér, paradokser hører hjemme. Det er der, de kan begribes.

Jeg så for nyligt udsendelsen ”Det sidste ord” med Bent Fabricius Bjerre. Konceptet er en samtale mellem en gæst og værten Mikael Bertelsen, hvor de taler om gæstens liv. Interviewet bringes først efter gæstens død. På den måde bliver det gæstens sidste ord. På et tidspunkt siger Bent Fabricius Bjerre, at han er meget optaget af verdens skabelse. Det er en fascinerende fortælling, som i hans øjne er meningsløs. Det kan man give ham ret i, men man kan lige så vel sige, at den forunderlige historie er fyldt med mening. Det er et under, at vi ér her, når vi lige så godt ikke kunne være her. Hvordan vi tyder den, er op til hver enkelt af os. For lige dér stopper grænsen for vores forstand og hjertet må i

stedet på banen for at favne det uforståelige i tilværelsen.

Det samme er der tale om i dag. Den fortælling vi hører, kan vi ikke fatte eller fakta-tjekke. Den må vi tage imod i alt sin paradoksalitet. Det er noget af det grundlæggende i kristendommen. For Jesus’ dåb danner baggrund for det, vi så ofte gør i vores kirker - normalt om søndagen - men lige for tiden på alle mulige andre tidspunkter.

I dåben får man papir på det, du allerede er i forvejen, nemlig et Guds barn. Man kan ikke være i den hér verden uden at være det. Spørgsmålet er, om man er klar over, at man er det. Frelse er at vide, hvor man hører hjemme. Hvor man altid har hørt hjemme og hvor man altid vil høre hjemme, nemlig som en del af Guds virkelighed. Frelsen er at være klar over det. Synd er derimod, når man på en eller anden måde nedbryder de fællesskaber og relationer, som er mellem Gud og alt det, der er til. Da anviser dåben igen din plads i verden. Eller sagt med andre ord er frelsen at have det sikre sted, man altid kan vende tilbage til, når det går galt, som det jo hele tiden gør. I et liv fuld af svigt, tab og Corona, da er dåben det sikre tegn på, at man har et sted, man hører hjemme og altid kan vende tilbage til - deri ligger frelsen.

Det er svært at forstå med forstanden, for ikke at sige umuligt. Derfor må hjertet på banen. Kristendom er ikke en forstandens eller intellektets religion, men en hjertets religion.

På mit køleskab hænger en magnet med Luther-rosen. Rundt om står ”Das Christenhertz af Rosen geht, wenn’s mitten unterm Kreuze steht.” Oversat betyder det noget i retning af: Det kristne hjerte udgår (måske udspringer) fra rosen, når det står midt under korset. Når vi ved, hvor vi hører hjemme, kunne man tilføje.

Derfor kan vi sige:

*Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er
og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra
første begyndelse, nu og i al evighed.*

Amen.

Mødet med religionen i Japan

Vores svigerdatter Sayaka er japaner, og i 2014 rejste vi i Påsken til Japan. Sayaka's forældre havde flere gange indbudt os, og nu skulle det være. Og vi er Bente og mig.

Af Karsten Iversen

Kinkakuji

- Det gyldne tempel i Kyoto

"Kin" betyder gylden eller guld

"ji" betyder tempel eller bedested

Vi var mere heldige end almindelige turister med at komme ind i et japansk hjem med flere generationer. Her boede Sayaka's forældre på vores alder sammen med farmor og mormor, og med deres datter hjemme på besøg var vi 3 generationer under samme tag.

Vi var sammen med familien i hjemmet, på byture og udflugter i Hamamatsu-området, hvor de boede. 2 dage var vi en tur sammen mod vest. Vi kørte op i De Japanske Alper, og efter eget ønske blev vi efterladt alene 5 dage i Kyoto på et japansk gæstehus. Også her sov vi på traditionel vis på gulvet på en tynd madras, og det er utroligt, så hurtigt vi vænnede os til dette. Kun 2 nætter, på de to uger vi var i Japan, sov vi i en almindelig "vestlig" seng.

Jeg er næsten misundelig på japanernes tilsyneladende uproblematisk forhold til religionen, og det er dette, der er hovedemnet i min artikel.

Er du religiøs?

I mange japanske hjem er der et Shinto-alter og et buddhistisk-alter, og hvis der er en lille have, ses også et lille buddhistisk-alter.

Hvis du spørger en japaner om vedkommende er religiøs, vil svaret være nej. 10 minutter efter kan du opleve, at personen lægger et offer på hjemmealteret og nu ser du spørgende og overrasket ud, men får svaret: "Jeg tror ikke på det, men for en sikkerheds skyld".

At spørge en japaner om religiøsitet er nærmest et idiotisk spørgsmål. Religionen indgår som en del af det daglige liv og at adskille religionen fra vores liv er en fremmed tanke og ikke et relevant spørgsmål.

Der er to store religioner i Japan: Shinto og Zenbuddhismen og herudover et stort antal af andre.

Shinto og Zenbuddhismen

Shinto er dyrkelse af naturånder og forfædre, og er Japans oprindelige religion. Shinto betyder gudernes vej. Kami er central for Shinto, og er bl.a. slægtsånder, ophøjede væsener som kan have forskellige betydninger for alt i vores liv, som kærlighed, intelligens, evner, energi etc. Der er ånder og guder for sol, træer, bjerge, vækst, styrke etc.

Der er kami-altre og alteret i private hjem kaldes kamidana. Jeg tænker at Shinto er mere end blot religion, det er også kultur, mytologi, traditioner, familieliv, og er dermed en del af japanernes DNA.

I sensommeren går familien uden for huset og sender røg op for at tiltrække forfædrene. I dagene efter er der familiesammenkomster, hvor der spises og festes sammen. Efter en uge sendes på ny røg op for at sende forfædrene tilbage. Denne tradition, hvor familien samles, er en stor højtid. Den kan sammenlignes med vores julefest. Nytåret er en af de andre store højtider, hvor familien samles.

Fortsættes på næste side

Buddha'en lige uden for bygningen, hvor vi oplevede te-ceremonien

Foto med de japanske alper i baggrunden.

Første del af aftensmaden på mere end 22 skåle og tallerkener til hver. Her kom også en lille skål med æggestand og nederst gemte skatten sig, som var nogle små fine fisk med hoved, øjne og hale.

Ved fødsel og bryllup er det traditionen og ritualerne i Shinto, der anvendes. Ved kriser, det eksistentielle og livets afslutning er det buddhismen som bruges, hvor tankerne vendes indad. Her er det mere det indre liv, hvor Shinto mere går på det ydre og udadvendte liv.

Japansk teselskab

Vi blev inviteret med til et lokalt japansk teselskab, hvor vi var sammen med 50-60 japanere. Heldigvis fik vi tilbudt en lille skammel at sidde på, mens alle andre sad på gulvet med bagud bøje ben. Dette kan jeg kun i nogle få minutter, hvorefter benene helt syrer til, og det gør virkelig ondt.

Ti kvinder i smukke kimonoer gennemførte den rituelle te-ceremoni og undervejs stilles rituelle spørgsmål og gives svar for at give deltagerne den historiske baggrund for ceremonien.

Under ceremonien får alle en meget fin lille ris-kage, som du tager imod med dine spisepinde.

Jeg var noget nervøs for at tabe kagen for her efter få dage i Japan, var jeg ikke fortrolig med pindene.

Herefter modtager du på ceremoniel vis en skål grøn te, der med hænderne drejes rundt inden du modtager skålen.

Efter te-ceremonien kom vi ud på et lille torv og ved siden af bygningen, var der et lille anlæg med en Buddha-figur i midten med et bassin foran. Vi stoppede op ved anlægget, tændte en røgelsespind og

tog en 3 meter lang bambusstav med en kop og hældte vand over Buddhaen.

Kort efter passerede vi et tempel, hvor et alter træder frem ved en åben væg. Vi stopper op, kaster en mønt i en kasse og griber et tykt tov og ringer med klokken.

Forårsfesten

I Takayama i bjergene oplevede vi forårsfesten. Her var kilometervis af processioner med deltagere klædt som krigere, munke, tjenestefolk og folk, som bar store kroppe i stof med farvestrålende løve- og dragehoveder. Der var rigt dekorerede vogne på meget store træhjul – nogen af vognene havde tydeligvis et alter, mens andre havde symboler med fra klaner, myter eller lignende.

Det var en stor folkefest, og byen var fyldt af mennesker fra hele Japan. For vores værter var det også første gang, de var her til forårsfesten, og det havde været et stort ønske i mange år. På nogle af byens hovedgader var der opstillet boder med farverige varer, mad og drikkevarer. Vi fik købt lidt frokost med nudler og andet godt, og gik ned til floden og satte os på nogle store sten. Nu gik det meget bedre med spisepindene.

Kyoto

I den gamle kejserby Kyoto – er der et meget stort antal templer, og selvom du besøger 2-3 hver dag, ville en måned ikke

Fortsættes på næste side

være nok til at se dem alle. Vi besøgte flere, og selvfølgelig også det gyldne tempel, der ligger i en meget smuk have. Jeg tror et billede af dette tempel er et af de mest brugte. Vi kom tidligt på dagen, men der var allerede mange mennesker, og der kom hele tiden flere til. Der var flere skoleklasser på udflygt, og en lille gruppe piger, som øvede sig i engelsk, kom hen til mig med nogle skemaer, som de skulle udfylde. Jeg blev spurgt om mange ting, og en af dem var, hvad jeg bedst kunne lide af japansk mad. Jeg svarede ål og tofu, og det vakte vildt begejstring.

Kyoto er en vidunderlig by, der ligger i en stor dal omgivet af bjerge. Det er ikke en stor by, her bor kun 1-2 mio. mennesker, og vi følte os ikke på nogen måde klemt af mennesker.

Den botaniske have i Kyoto er en god oplevelse. Den er smuk og har en ro, enkelhed, og harmoni. Der er en stor afdeling med bonsai og andre afdelinger med vandløb og søer, som er udformet efter det menneskelige liv med fødsel, livet og døden. Udspringet af vandløbet er fødsel, menneskelivet er vandløbet med små øer og søer med et utal af planter, og det ender med en større sø med et udløb som symbol på døden. Også her er tanker fra religion, kultur og traditioner.

I Kyotos gader kan du passere et alter, der er bygget ind som en butik i gaden med en åben væg, og i den vestlige del af byen ligger en bambusskov med et alter under en åben træbygning. Mange kom-

mer hertil og kaster en mønt i og ringer med klokken.

Andre hænger på et stativ tæt på alterbygningen et ønske på en tynd træbrik, hvor de skriver et ønske eller køber en brik med et på forhånd malet ønske.

I et af templerne, som vi besøgte, passerer en gruppe munke klædt i mørkerøde klæder forbi. En ældre munk leder gruppen af unge mænd og drenge, der muntert taler sammen. De udstrålede en stor glæde ved at være sammen.

Mange familier har en tilknytning til et lokalt tempel, og hvor de i et afsnit til venstre for alteret har en mindre træplade eller brik med familiens navn.

Hvad er tradition, historie og religion for japanerne?

Jeg oplevede det som uhøjtideligt og uformelt, men alligevel respektfuldt.

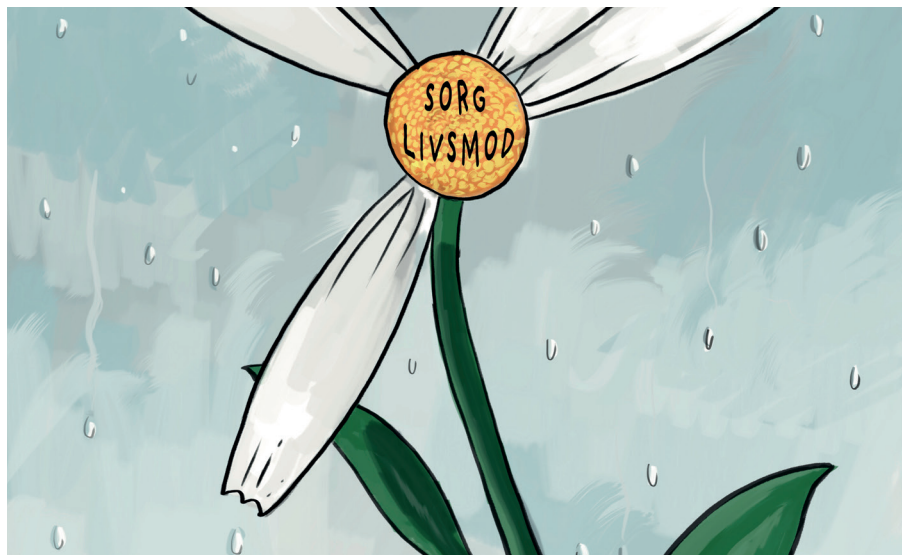
Nu kan én rejse til Japan ikke give en fuld sandhed, men mine tanker om dette har jeg vendt med min svigerdatter Sayaka.

Det er som om tradition og religion er en naturlig del af japanernes daglige liv i familie, arbejde og fritid. Om det er det ene eller andet har for japanere ingen større betydning.

Her kunne vi måske lære noget af japanerne. Jeg tænker, at der er en berøringsangst til religionen i Danmark.

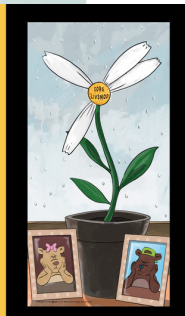
Fra Takayama
– bagved ses en af de
mange trævogne

SORG OG LIVSMOD

- når de mindste mister

Et projekt fra en række folkekirkelige skoletjenester i samarbejde med Tiny Film

Nyt samarbejde mellem skole og kirke

Mindre end et år efter beslutningen om en fælles kirkelig indsats på skoleområdet, tilbyder den nyoprettede Skoletjenesten i Skanderborg Provsti undervisningsmaterialer til alle kommunens folkeskoler og privatskoler. Tre forskellige forløb – et til hvert skoletrin – blev tilbudt skolerne op til sommerferien, og lærerne har taget rigtig godt imod de gratis tilbud.

Ikke mindre end 850 børn fordelt på 38 klasser fra hele kommunen benytter i dette skoleår Skoletjenestens materialer i kristendomsundervisningen. Målet for skoleåret 2021-22 er at udvide til omkring 10 forskellige forløb og events om kristendom og etik.

Forhistorien er, at i september 2019 mødtes repræsentanter fra alle kommunens menighedsråd og blev enige om at oprette en skoletjeneste i Skanderborg. Denne har til opgave at udvikle og tilbyde gratis undervisningsmaterialer, projekter og events til alle skoleklasser i kommunen, samt styrke relationen mellem skole og kirke i lokalmiljøerne.

Materialerne, som alle er af ikke-forkyndende karakter, har til formål at puste energi og kreativitet ind i kristendomsundervisningen på skolerne og inspirere lærerne til nye undervisningsformer. Nogle af projekterne er også tværfaglige, så de afvikles i samarbejde med fx dansk, sam-

funds-fag, historie, musik eller billedkunst. Andre forløb har et indbygget besøg i den lokale kirke, bl.a. forløbet "Sorg og Livsmod", som er et projekt for de mindste klasser. Gennem to ny-producerede tegnefilm introduceres eleverne for de følelser og reaktioner, som et barn kan opleve i forbindelse med sorg ved eksempelvis død og skilsmisse. Projektet har til hensigt at klæde eleverne på til at forstå børn i sorg og give dem handlemuligheder til at komme den sørgende i møde. På kirkebesøget arbejder eleverne med bibelske fortællinger og begreberne sorg, håb og trøst.

Skoletjenesten har til huse i Sognegården i Hørning med to medarbejdere – en med teologisk baggrund og en læreruddannet. Den teologiske medarbejder, Jacob, er ansat på 50%, og er derudover sognepræst i Låsby og ekstra konfirmand-underviser i kommunen. Stillingen som pædagogisk medarbejder er ledig i øjeblikket, men forventes besat marts måned 2021. S sammensætning af både teolog og læreruddannet skaber et stærkt bindeled mellem skole- og kirkeverdenen, og et sæt kompetencer, som kan inspirere, guide og udfordre hinanden.

Skoletjenesten hjemmeside er under opbygning, men alle er velkomne til at kontakte Jacob på JHNE@km.dk, hvis der skulle være spørgsmål eller ønske om at høre mere. De kommer også gerne ud på skoler og i kirker, hvis I vil høre mere om Skoletjenesten i Skanderborg Provsti.

Hans Alexandersen

– Ny i menighedsrådet i Dover

Hvem er jeg:

Jeg er 64 år og gift med Annegerd, som er folkeskolelærer. Vi blev viet i Dover kirke en mørk og stormfuld dag i oktober 1989. Sammen har vi to børn, Johannes på snart 26 og Astrid på 32.

Jeg er vokset op som søn af en agronom og landmand og en tandlægemor på Sundevad tæt på Dybbøl. Min mors familie kom fra Fyn til Egersund ved genforeningen og søgte på forskellig vis at blive integrerede i det sønderjyske. De drev 3 større teglværker i området og var begge af radikalt (Venstre) sindelag. Min morfar sad i mange år i menighedsrådet og min mors forældre så mine forældres ægteskab som en del af en for dem vellykket integration.

Min mor var udearbejdende, men jeg er vokset op i trygge kår med medhjælpere og min far rundt om. Min fars familie er ud af højskoletraditionen og med et stærkt dansksindet islæt. Min farmor var med til at stifte en valgmenighed under tiden med tyskerne. I det hele taget var det med det nationale et stærkt islæt i familien. Min farfar deltog i 1. verdenskrig på tysk side, og kom hjem – tror jeg – som en ret ødelagt mand. Det er aldrig noget der er blevet talt om i mit hjem, som det ej heller var et emne i mange andre hjem i Slesvig i årene efter 1. verdenskrig. Jeg tror en del af mit søgende sind har sit ophav i blandt andet det forhold. Ulykkeligvis brød jeg den tradition – men det kan der jo rådes bod på.

Jeg er uddannet tandlæge og haft job dels i kommunal tandpleje, dels haft egen praksis. De sidste 15 år har jeg været ansat i

Specialtandplejen Region Midt, hvor vi behandler udviklingshæmmede, psykisk udfordrede og andre, der ikke passer ind i det tilbud vores kolleger i privat praksis kan give. Som det fremgår, har jeg en familiær baggrund med interesse i kirken.

Da vi flyttede til Svejstrup var det gennem en flerårig kontakt til en lokal alternativ behandler. Den mere dogmatiske venstrefløjs tilknytning blev afløst af en søgen i det alternative univers. Det var især med afsæt i Jes Bertelsen (Vækstcenteret i Nr. Snede) og hans tilværelsestyndning, drømmetydning og meget andet. Men hans elev Lisbet Marschner var den, der åbnede mine øjne for kunsten, musikken og kirken. Det var også hende, der syntes at en kirkelig vielse var det rigtige valg for os. Og overbeviste os om, at det var der, vi hørte til. Derfra har kirken i varierende omfang været en del af min forståelse

af verden. Jeg ønsker at medvirke til, at kirken bliver nærværende i menneskers liv. At den bliver bedre til gøre, måske især unge mennesker, opmærksomme på vores fejlbarlighed, men også på tilgivelsen og taknemmeligheden. Så om jeg kunne bidrage med en bredere anknytning mellem det lokale, kunsten og kirken, så ville jeg være tilfreds med mit virke.

Præsentation af de nye menighedsråd

I 2020 blev der valgt nye menighedsråd i vores tre sogne. Her kan du se, hvem der blev valgt eller genvalgt - og hvilken post de besidder for indeværende periode. Desuden er der en længere præsentation skrevet af Hans Alexandersen, som er nyvalgt medlem i Dover menighedsråd.

Dover menighedsråd:

Erna Andersen, formand
Dorthe Baastrup, næstformand,
kasserer og sekretær
Michael Villadsen, kontaktperson
Poul Henrik Rasmusen (nyvalgt), kirkeværge
Margit Rasmussen
Hans Alexandersen (nyvalgt)
Stedfortrædere: Kirsten Mikkelsen,
Dorthe Ottosen

Alling menighedsråd:

Karsten Iversen, formand
Anja Tarp, næstformand og sekretær
Lisbeth Sangill (nyvalgt), kontaktperson
Karen Hedin, kasserer
Lisbeth Graae Rasmussen, kirkeværge
Stedfortrædere: Birgitte Pasgaard,
Ursula Svendsen, Kennet Vex

Tulstrup menighedsråd:

Jens Peter Møller, formand
Elisabeth Mejnertz, næstformand
og sekretær
Else Marie Klærke, kontaktperson
Mogens Weigelt, kasserer
Anders Hedegaard, kirkeværge
Stedfortrædere: Mogens Christensen,
Mads Bjerre Nielsen, Margit Nielsen,
Ellen Lystbæk, Kirsten Lund

DOVER KIRKE

Sognepræst

Benjamin Würtz Rasmussen
 Præstebakken 11, 8680 Ry
 Tlf.: 86 89 14 17
 E-mail: bwk@km.dk
 Fri mandage, træffes efter aftale.

Graver

Britt Hedegaard Olsen
 Tlf. 40 50 34 33
 E-mail: doverkirkegaard@mail.com

MENIGHEDSRÅDET FOR DOVER SOGN

Menighedsrådsformand

Erna Andersen
 Svejstrupvej 11,
 8660 Skanderborg
 Tlf.: 86 57 72 06
 E-mail: es.skovgaard@gmail.com

Kirkeværg

Poul Henrik Rasmussen
 Hannesvej 9, 8660 Skanderborg
 Tlf.: 86 57 14 41
 E-mail: poulhenrik76@gmail.com

TULSTRUP KIRKE

Sognepræst

Benjamin Würtz Rasmussen
 Præstebakken 11, 8680 Ry
 Tlf.: 86 89 14 17
 E-mail: bwk@km.dk
 Fri mandage, træffes efter aftale.

Graver

Barry Leonard
 Tlf.: 27 32 47 50
 Træffes ved kirken
 fredag kl. 10.00-12.00

MENIGHEDSRÅDET FOR TULSTRUP SOGN

Formand

Jens Peter Møller
 Tulstrupvej 58, 8680 Ry
 Tlf.: 86 89 36 64 og 51 36 32 35
 E-mail: g.jp.moeller@hotmail.dk

Kirkeværg

Anders Hedegaard
 Randersvej 99, 8680 Ry
 Tlf.: 24 84 74 90
 E-mail: andersigne@mail.dk

ALLING KIRKE

Sognepræst

Benjamin Würtz Rasmussen
 Præstebakken 11, 8680 Ry
 Tlf.: 86 89 14 17
 E-mail: bwk@km.dk
 Fri mandage, træffes efter aftale.

Graver

Runa Olesen
 Tlf.: 93 95 64 84
 E-mail: alling.graver@hotmail.dk

MENIGHEDSRÅDET FOR ALLING SOGN

Menighedsrådsformand

Karsten Iversen
 Ringvej 9
 8680 Ry
 Tlf.: 27 15 47 67

Kirkeværg

Lisbeth Sangill
 Silkeborgvej 63
 8680 Ry
 Tlf.: 24 60 00 41

KOMMUNIKATIONSUDVALGET

Mads Bjerre Nielsen
 E-mail: mads.bjerre.nielsen@gmail.com

Mogens Christensen, Tulstrup
 E-mail: christensen_mogens@mail.tele.dk

Hans Alexandersen, Dover
 E-mail: hansalexandersen@123dk.dk

Dorthe Ottosen
 E-mail: dorthe@ottosen.net

Karsten Iversen, Alling
 E-mail: karsteniversen@hotmail.com

Kirke- og sogneblad
 udkommer 4 gange årligt:
 juni - september - november -
 marts

KIRKEKONTORET

KILDEBAKKEN 1 · 8680 RY. Dover · Alling · Tulstrup · Låsby · Gl. Rye · Ry
 TLF. 86 89 13 50 - E-mail: metla@km.dk

ÅBNINGSTIDER:

Mandag-onsdag kl. 9 - 12. Torsdag kl. 16 - 18.

GUDSTJENESTER 2021

DATO	HELLIGDAGENS NAVN	DOVER	ALLING	TULSTRUP
MARTS				
7/3	3. søndag i fasten	11.00		9.30
14/3	Midfaste søndag	9.30		11.00
21/3	Mariæ bebudelsesdag		9.30 (JH)	
28/3	Palmesøndag			11.00

APRIL

1/4	Skærtorsdag	17.00		
2/4	Langfredag			11.00
4/4	Påskedag	9.30	11.00	
5/4	Anden påskedag			11.00
11/4	1. søndag efter påske	9.30 (JH)		
18/4	2. søndag efter påske	11.00	9.30	
25/4	3. søndag efter påske			9.30 (JH)
30/4	Bededag		11.00	

MAJ

2/5	4. søndag efter påske	9.30		11.00
9/5	5. søndag efter påske		9.30 (JH)	
13/5	Kristi himmelfartsdag			11.00
16/5	6. søndag efter påske	9.30		11.00
23/5	Pinsedag	11.00	9.30	
24/5	Anden pinsedag			11.00
30/5	Trinitatis søndag	9.30 (DGL)		

Ændringer kan forekomme som følge af restriktioner vedr. Covid-19-situationen og meldes i givet fald ud på kirkernes hjemmesider og via nyhedsmail. Hvis du IKKE er tilmeldt pastoratets nyhedsmail, så skriv til: bwk@km.dk, så bliver du sat på og kan følge med i, hvad der foregår.

PRÆSTER: DGL - DORTHE GUDMUND LARSEN . JH - JESPER HANNESLUND . KS - KELD SLOTH
HVOR INTET ANDET ER NÆVNT VARETAGES GUDSTJENESTERNE AF
SOGNEPRÆST BENJAMIN WÜRTZ RASMUSSEN | T: 8986 1417 | E: BWK@KM.DK

GRATIS KIRKEBIL

Kirkebil kan gratis rekvireres til gudstjenester i pastorates 3 kirker ved henvendelse dagen før til:
Skanderborg Taxa - Tlf. 86 51 00 00